

1887 Tragedien rammer folket på Rykkja

Enhver ulykke er tragisk i seg selv – og rammer så hardt de etterlatte uansett. Det vil bli feil å dra sammenligninger og sette smerte opp mot smerte. Likevel blir det til at en gjør seg spesielle tanker proporsjonalt med tapstallet, og ekstra vondt blir det når skjebnen rammer så brutalt en og samme familie. Slik var det en kald februar dag i 1887, da ulykka skulle ramme folket på Rykkja på Skatval.

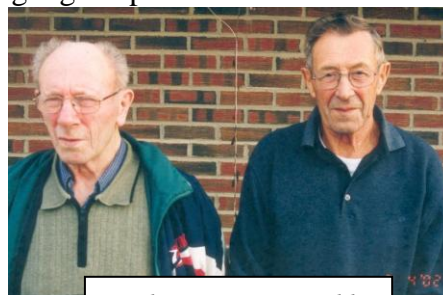
Negardsgardene lå vakkert til, og ga innkomme for flere familier. Alt ved matr. i 1723 er hovedgården oppført i 2 bruk med like stor skyld og uten skog. De hadde sæter på Fiskvikvollen med fiskerett, og hvert bruk ga 14 lass med høy. Etter som årene gikk, og ulike eiere kom til, ble brukene både slått sammen og delt igjen. I 1856 er det skylddeling, og Ola Person Rykkja (Røkke) sitter som eier. Nabobruket eies på den tiden av Olaus Eliassen Evenhus fra Frosta. Da han utvandret til Amerika, fikk Ola Person kjøpt gården – som i sin tur overdro den til sin sønn Kristian. Faren kjøper til seg nabobrukene, og meningen var at tre av hans sønner skulle overta hvert sitt bruk. Men slik skulle det ikke gå.

Den 24.februar 1887 skjer tragedien. Denne kalde og noe værharde dagen dro de tre gifte brødrene Johan Peter, Kristian og Johan Arnt – alle sønner av Ola Person Rykkja - til Tangen med poteter. Dette var i og for seg en rutinemessig tur, hvor de kombinerte turen med innkjøp og en sosial sammenkomst. Det er ingenting som tyder på at sistnevnte skulle ha hatt noen innvirkning på utfallet av hjemturen. Og at det var en torsdagskveld skulle også tilsi at det ikke var rom for utskielser. Helga kom ikke så tidlig på den tiden som nå.

Det synes som om de tre så noe mer optimistisk på hjemturen enn folk flest. De ble nemlig advart mot å dra hjem om ettermiddagen, da det hadde begynt å blåse ganske kraftig. Været var nok særdeles utrygt. Men dette var tøffe karer, som hadde vært ute i barskt vintervær før. De tok seg ikke ad-notam det folk sa, ei heller av at vestaværet kom innover i sterke kast som et mørkt og truende jordras. De la av sted, og rodde som besatt av kjempekrefter opp mot vinden. Men draugen var på vandring den kvelden. Ei kjempebølge kastet båten helt rundt og de tre forsvant i dypet. Liket av Kristian var det eneste de fant igjen dagen derpå. Han ble funnet i fjæra. Om han levde da han ble skyllet i land – er det ingen som vet. Tradisjonsfortellingen tilsier at Kristian var en utrolig dyktig svømmer, og siden han ble funnet - kan mye tyde på at han hadde gjort et forsøk på å nå land. Kanskje klarte han det og eller nesten, men ble slått i hjel mot rullesteinene – skjønt merker på hode og kropp ville trolig ha avslørt det. En kan nok undres over at de la av sted ut på sjøen i styggværet. Etterslekta, gjennom Magne og Karl Røkke, forteller at de har hørt at Kristian – som hadde fem barn – trolig presset på for å komme hjem samme kveld fordi en av ungene var syk.

For bygda var dette et stort tap – for familien enda større. Faren holdt brukene i gang noen år. Likeledes sønnen Peter Magnus (sønn nr. 4), som ikke bare overtok bruket etter sin bror Kristian, men også ble gift med enka etter Kristian – og følgelig adopterte han alle fem ungene også. På det tredje bruket rådde Johan Arnt. Da han druknet ble brukene slått sammen igjen. Broren Peter Magnus Røkke solgte gården i 1904 til Ole Kristian Røkke for Kr 4000.

I våre dager er Magne K.Røkke, og broren Karl Røkke, de eldste i familien. Et meget trivelig brødrepar, som tross familiens forhistorie, sprer optimisme og glede

Karl og Magne K Røkke

rundt seg med sitt gode humør. For øvrig er de onkel til en annen ikke ukjent person med navnet Røkke. Selv om vedkommende kanskje er i en divisjon høyere kjendismessig – er Magne K i seg selv en lokalkjendis - som en av ”spaser-gutta” i vårt bybilde. I vår historie er altså Ola Rykkja, som mistet sine tre sønner på fjorden – deres oldefar, og Peter Magnus - som overtok gården og familien til broren Kristian – er deres bestefar.